

‘Ontdekker’ Laurens Schoemaker (links) en museumdirecteur Maike Woldring presenteren de nieuwste aanwinst voor het Stedsmuseum Rhenen © Herman Stöver

Met ‘gepaste stilte’ kreeg Rhenen zijn stadspoort dankzij een oplettende conservator

RHENEN - De Rijnpoort van Rhenen is weer thuis in de stad waar het schilderij hoort. Het werk uit 1838 belandde dankzij een oplettende Laurens Schoemaker in Rhenense handen. Hij zag het ‘onbekende werk’ bij een veiling. „En toen moesten we heel voorzichtig en stilletjes te werk gaan.”

Jaap Rademaker 10-07-20, 19:05

□ Eigenlijk is Schoemaker, de ontdekker van [het schilderij van de Rhenense Rijnpoort](#), helemaal geen kenner van stadsgezichten. Bij het RKD – Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis is hij conservator topografie en houdt hij zich vooral bezig met kaarten en maritieme schilderkunst.

Kenner van oude prenten over Rhenen

Maar hij heeft wel iets met Rhenen. „Ik heb in 2007 een boek gemaakt over Rhenen in oude prenten. En daar zaten ook tekeningen bij van deze stadspoort van Rhenen.” Groot was dan ook zijn verrassing toen hij bij het naspeuren van de Nederlandse veilinghuizen opeens een schilderij van de Rhenense Rijnpoort zag bij een veilinghuis in Utrecht.

Ik herkende er gelijk de Rhenense Rijnpoort in.

Laurens Schoemaker

En hij ontdekte dat zowel de kunstenaar en het onderwerp niet bekend waren. „Ik herkende er gelijk de Rhenense Rijnpoort in.” Samen met anderen begon hij zijn zoektocht naar de oorsprong van het schilderij en ontdekte dat het een werk was van de schilder Johannes Franciscus Christ. „Het is in 1848 verkocht op een veiling en raakte daarna buiten beeld.”

Vrienden tippen in Rhenen

Schoemaker trok gelijk aan de bel bij Kees Waiboer van de [stichting Behoud Cultureel Erfgoed Rhenen](#). „En daar besloten ze om het schilderij op de kop te tikken. Maar dat moest wel heel voorzichtig gebeuren want we wilden geen slapende honden wakker maken”, vertelt Schoemaker.

„Als ze zouden weten wat voor een schilderij dat was, zou dat de prijs flink op kunnen drijven.” Wat dat inhoudt? „Nou, je moet niet met zijn tweeën uitgebreid naar een schilderij gaan kijken bij een veilinghuis, dat zien ze gelijk”, legt hij uit.

„Het is dus even een paar minuten een blik op het schilderij werpen en weer doorlopen. Het schilderij hing in het donker gangetje en met een loep en een lampje heb ik naar de handtekening van de schilder gezocht. als laatste check. Toen wist ik het zeker.”

Het schilderij van Johannes Franciscus Christ, Gezicht op de Rijnpoort te Rhenen, ca. 1838, olieverf op paneel, 70 x 93 cm, rechtsonder gesigneerd (moeilijk leesbaar): 'J.F. Christ'. © Veilinghuis Peerdeman Utrecht.

Het werkte, ook omdat Kees Waiboer tijdens de veiling op het juiste moment zijn bod uitbracht. „Dat moet je niet te vroeg doen”, zegt Waiboer. „Ik heb toch wel even met een trillende hand de muis vastgehouden.”

Hoe veel hij betaald heeft, houdt Waiboer stil, maar de hamerprijs was 850 euro van het schilderij dat in de catalogus omschreven werd als 'Hollandse School: gezicht op poortgebouw bij stad.'

Directeur Maïke Woldring van het Stadsmuseum is erg blij met de aanwinst. „[Zo veel afbeeldingen van de stadspoort zijn er niet, al is er wel een tekening die Rembrandt ooit van dezelfde poort heeft gemaakt.](#) Dit is een mooie aanwinst voor Rhenen.”

Schoonmaken en dan tentoonstellen

Het werk wordt deze zomer eerst schoongemaakt voordat het in september voor iedereen te zien is. Schoemaker; „Er zitten veel lagen vernis op, daar moet nog wat aan gebeuren.” Woldring wil de nieuwste aanwinst in september presenteren op een speciale tentoonstelling.

„We gaan van september tot december de aanwinst tonen in een speciale presentatie over de Rijnpoort”, vertelt Woldring. „En daarna gaan we kijken waar we het een permanente plek gaan geven.”